

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина дванадцята

Стенограма пленарного засідання

19 червня 2022 року

Київ 2022

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина дванадцята

Стенограма пленарного засідання

19 червня 2022 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання восьме
(Неділя, 19 червня 2022 року)

Частина дванадцята

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...7
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...15
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до держав – членів Європейського Союзу та інституцій Європейського Союзу щодо підтримки надання Україні статусу країни – кандидата на вступ до ЄС»	...15
Прийняття Закону України «Про припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Російської Федерації про науково-технічне співробітництво»	...21
Ратифікація Угоди № 1 у формі обміну листами між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії про внесення змін до Угоди про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії	...25
Прийняття законів України:	
«Про вихід з Угоди щодо співробітництва у розвитку та використанні систем стільникового рухомого зв'язку»	...26
«Про вихід з Угоди про створення Міждержавного резерву біопрепаратів та інших засобів захисту тварин у державах – учасниках Співдружності Незалежних Держав»	...26
«Про вихід з Протоколу про внесення поправок до Угоди про Міжурядовий фельд'єгерський зв'язок»	...26
«Про вихід з Угоди про підтримку і розвиток малого підприємництва в державах – учасниках СНД»	...27

Прийняття постанов Верховної Ради України:

«Про Звернення Верховної Ради України до урядів та парламентів іноземних держав щодо припинення дії договорів із країною-агресором Російською Федерацією про уникнення подвійного оподаткування» ...27

«Про Звернення Верховної Ради України до Комітету ООН з прав людини, Комітету ООН з прав дитини, Міжнародного суду ООН у Гаазі, Верховного комісара ООН у справах біженців про порушення Російською Федерацією міжнародних договорів та конвенцій та про неприпустимість передання дітей – громадян України, викрадених та примусово вивезених до держави-агресора, інших країн або в межах окупованих територій України, в сім'ї російських громадян» ...28

Внесення змін до:

Закону України «Про Український культурний фонд» ...28

Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування військовим збором грошового забезпечення військовослужбовців та інших осіб, які беруть безпосередню участь в бойових діях в умовах воєнного стану ...29

деяких законів України щодо встановлення обмежень на ввезення та розповсюдження видавничої продукції, що стосується держави-агресора, Республіки Білорусь, тимчасово окупованої території України ...29

деяких законів України щодо підтримки національного музичного продукту та обмеження публічного використання музичного продукту держави-агресора ...30

розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та інших законів України щодо вдосконалення системи функціонування та оскарження публічних закупівель» щодо процедури розгляду скарг ...30

Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» щодо окремих аспектів підготовки кваліфікованих робітників в умовах воєнного стану та відновлення економіки ...	31
деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження ...	31
статті 52 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо вдосконалення порядку виплати пенсій ...	32
деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану ...	32
Інформація про створення міжфракційних депутатських об'єднань «Стратегічне партнерство Україна – США», «За вільний Кавказ» ...	33
Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України Стефанчуку Р.О. щодо невідкладного підписання прийнятих Верховною Радою України 19 червня 2022 року законів України та негайного направлення їх на підпис Президентів України ...	33
Прийняття у першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів України:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей встановлення юридичних фактів в умовах воєнного чи надзвичайного стану» ...	33
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення вимог цивільного захисту під час планування та забудови територій» ...	37

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ВОСЬМЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
19 червня 2022 року, 12 година
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні! Шановні народні депутати, нагадую, що Верховна Рада України працює в режимі пленарного засідання безперервно. Тому ми сьогодні відповідно до прийнятих нами постанов «Про організацію роботи Верховної Ради України в умовах дії надзвичайного та/або воєнного стану» та «Про організацію роботи Верховної Ради у зв'язку з актом збройної агресії Російської Федерації проти України 24 лютого 2022 року» за пропозицією Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп продовжуємо пленарне засідання.

Шановні колеги, перед тим як ми перейдемо до наших обов'язкових частин, я хотів би звернутися до кожного з вас з приводу онлайн-трансляції із залу і виставлення інформації, яка стосується засідання Верховної Ради України. Шановні колеги, хочу, щоб ми, урешті-решт, зрозуміли, що це, зокрема, і питання спільної нашої безпеки, тому давайте домовимося, що всю інформацію про це засідання ми виставляємо через 30 хвилин після його завершення. Шановні колеги, стосується всіх: через 30 хвилин після завершення. Давайте таке правило заведемо як загальне в цій залі.

Тому, шановні колеги, за доброю нашою традицією розпочинаємо нашу роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Героям Слава! Дякую, шановні колеги.

Шановні народні депутати, уже четвертий місяць наші мужні воїни на полі бою, жертвуючи собою, виборюють для України право на гідне життя у вільній європейській спільноті.

Шановні друзі, прошу хвилиною мовчання вшанувати світлу пам'ять захисників та захисниць, які загинули за суверенну й незалежну Україну, а також пам'ять мирних жителів, що стали жертвами російського агресора.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати! Український народ демонструє стійкість та незламність духу в боротьбі з ворогом, кожен на своєму місці робить усе необхідне для наближення нашої перемоги.

Сьогодні професійне свято в медичних працівників, які вже 116 добу в надскладних умовах, багато хто в зоні активних бойових дій, з честю виконують свій професійний обов'язок, рятуючи життя і здоров'я людей. Наші

медики – герої. Їхня самовіддана праця заслуговує найвищої оцінки. Давайте оплесками подякуємо нашим медикам за їхню невтомну працю (*Оплески*). Дякую.

Шановні колеги, крім цього, сьогодні, 19 червня, Міжнародний день боротьби з сексуальним насильством в умовах конфлікту. У цей день ми можемо твердо заявити: російські військові, причетні до таких насильств проти наших людей, обов'язково будуть покарані, і нікому не вдасться сховатися від правосуддя.

Шановні друзі, переходимо до роботи. Ще раз хочу нагадати з приводу фіксації трансляції пленарних засідань Верховної Ради України, загальну формулу, яку я пропоную застосувати – плюс 30 хвилин після завершення засідання, будь ласка, виставляйте, ніяких онлайн-трансляцій у залі.

На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися перед початком розгляду питань порядку денного надати час до 3 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи (*Шум у залі*). У мене не написано, що ви зареєструвалися. Зареєструйтеся на виступи по 3 хвилини, Ірино Володимирівно. Будь ласка, ми домовлялися, виступи по 3 хвилини від депутатських фракцій і груп. Ось тепер зареєструвалися.

Іонова Марія Миколаївна, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Порошенко Петро Олексійович.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні народні депутати! Шановний народе України! Червень є цілком визначальним для Української держави. 23 червня має бути рішення Європейської ради про надання нам офіційного статусу країни-кандидата. З 28 червня відбудеться саміт НАТО, де ми маємо виборювати план дій щодо членства в НАТО, не знімаючи НАТО сьогодні з актуального порядку денного, це засідання G7. Отже, після Угоди про асоціацію, яку ми в цьому залі ратифікували (а я мав честь підписати), після безвізу, після поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі з Європейським Союзом, після внесення змін до Конституції України, визначивши для України обов'язковим курс на членство в Європейський Союз і НАТО, є абсолютно логічним отримання статусу країни – кандидата у члени Європейського Союзу.

Це Збройні Сили України, героїчні наші воїни, солдати й офіцери, волонтери, народ України своєю кров'ю вибороли право отримати статус кандидата. У кого зараз підніметься рука відмовити Україні й українцям?

За результатами Конгресу Європейської народної партії ми забезпечили і спільно робимо все можливе для того, щоб представники нашої політичної родини в повному складі підтримали українську заявку. Ми зараз долучаємося також до міжпарламентської демократії, щоб зробити все можливе для отримання позитивного рішення, аж допоки керівники країн-членів не сядуть за стіл переговорів у брюссельському домі Європи.

Хочу також привернути увагу до реалізації «дорожньої карти» членства, яку Єврокомісія поставила Україні у сферах демократії, свободи слова, свобод і прав людини, верховенства права, антикорупційної політики. Я пропоную, щоб Верховна Рада разом з урядом сформувала діючий орган, який визначив би дати, перелік і необхідність кроків для того, щоб реалізувати ці настанови.

Днями подала голос «шавка» Путіна Медведєв: України, мовляв, за два роки не стане. Василь Симоненко відповів: «Народ мій є! Народ мій завжди буде! Ніхто не перекреслить мій народ! Пощезнуть всі перевертні й прибуду, і орди завойовників-заброд!».

Слава Збройним Силам України! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується народна депутатка Шпак Любов Олександрівна, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШПАК Л.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 194, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, уже більше трьох місяців наша країна героїчно веде боротьбу з ворогом – Російською Федерацією, яка цинічно вторглася в наші кордони. Кожного дня наша держава зазнає величезних втрат – людських, матеріальних, технічних, економічних та інших.

Економічні втрати нашої держави щодня становлять до 1 мільярда доларів. Задля цього нам потрібно накопичувати ресурси для нашої соціальної сфери, оборони та іншого. На сьогодні всі кошти, які ми отримуємо, – у кредит. Відповідно Україна продовжує обслуговування державного боргу, щомісяця на це витрачаються кошти з державного бюджету, яких так не вистачає на наші термінові, негайні потреби, від яких залежить оборона нашої країни.

Тому ми звертаємося до Президента та Кабінету Міністрів України з пропозицією невідкладно провести переговори з усіма іноземними партнерами щодо кредитних зобов'язань стосовно перегляду та списання наших боргів. Та ситуація, яку ми зараз маємо, це типовий форс-мажор для нашої країни і наскільки нам потрібні ці кошти. Тож прошу почути та долучитися.

Зараз треба зробити все можливе задля підтримки фінансового сектору України та стабілізації нашої економіки, тому що показники, на жаль, на сьогодні невтішні. Це дасть можливість акумулювати необхідні кошти задля нашої армії та досягнути якнайшвидше перемоги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Рушишину Ярославу Івановичу, фракція політичної партії «Голос».
Ярославе Романовичу, будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Слава Україні! Слава Збройним Силам України! Колеги, ми сьогодні вже традиційно розпочинали день хвилиною мовчання, і, напевно, під час цієї хвилини мовчання кожен міг згадати прізвища близьких. Найгірше – коли війна починає набувати прізвищ. Ми як члени Національної скаутської організації України – Пласт зараз чітко асоціюємо війну, зокрема, цей період між нашими засіданнями, з двома смертями – Віталія Дереха з Тернополя та Артема Димида зі Львова. З одним ми прощалися минулого тижня, з Артемом прощатимемося цього тижня. У Києві ця війна вже дуже чітко асоціюється зі смертю Романа Ратушного, з яким ми прощалися вчора, якого, справді, ми, на жаль, чули, як у цьому залі називали «скунс-активістом». Але війна дуже чітко показала, хто є хто і хто кладе життя і душу за своїх рідних, а хто лишається таким, як і був до війни. Проте зараз унікальна можливість зробити все для того, щоб смерть Віталія, Артема, Романа, багатьох інших не була даремною.

Ми сьогодні, завтра, післязавтра розглядатимемо євроінтеграційні законопроекти. Замість того щоб заходити в дрібні дискусії – комусь щось подобається, щось не подобається, треба просто підтримувати і Стамбульську конвенцію, і антикорупційну стратегію, і екологічні закони, і все необхідне для просування до Європейського Союзу.

Але для цього треба, щоб працювала не лише Верховна Рада. Ми пам'ятаємо фактично незавершений конкурс, останнє засідання щодо обрання керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Ми пам'ятаємо незавершену роботу Комісії з питань етики, яка зараз відбирає кандидатів на посади членів Вищої ради правосуддя, і ми, справді, маємо це зробити.

Та наші мертві герої вимагають від нас роботи не лише в євроінтеграційному напрямі. Треба (і це було питання до уряду) активізувати роботу щодо боротьби з колабораціонізмом. Досі не затверджений список, досі майно лише заарештоване, а не стягнене до бюджету.

Найголовніше, давайте, урешті-решт, ліквідуємо і заборонимо агентуру. Українська московська церква російського патріархату має бути ліквідована.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Нестору Івановичу Шуфричу, депутатська група «Платформа за життя та мир».

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий. Прошу передати слово Юрію Павленку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово, шановні колеги, почну зі статистики. На сьогоднішній ранок 323 дитини загинули, понад 583 поранені. Це за період з 24 лютого.

Нагадаю, що напередодні війни в Україні було 7 мільйонів дітей, з них сьогодні 2 мільйони евакуйовані за кордон або з батьками, понад 2 мільйони евакуйовані в межах України, близько 600 тисяч дітей перебувають на окупованих територіях або в районах активних бойових дій.

Майже половина українських дітей і третя частина дорослого населення країни стикнулися з проблемою переміщення, евакуації. Частина з цих наших громадян пережила ці руйнівні обставини вже двічі у своєму житті: і в 2014, і в 2022 роках. Надважливо зважати на те, що повернення таких громадян на місце постійного проживання може бути ускладненим і затриматися через необхідність тривалого часу розмінування територій міст і селищ, відновлення елементарних умов для проживання та зайнятості. Отже, повернення з евакуації може бути тривалим і ускладненим.

Є дві основні пропозиції щодо організації роботи з допомоги таким громадянам. Перша – це створення окремого центрального органу влади, який опікуватиметься проблемами переміщених осіб, друга – це розробка спеціальних державних програм. Водночас відповідь на це питання треба вже давати сьогодні і ухвалювати такі рішення, які допоможуть людям розв'язати головні проблеми, з якими вони стикаються.

Окремо зупинюся на проблемах громадян, які за кордоном. Сьогодні розглядатиметься проект Постанови Верховної Ради України щодо засудження злочинів Росії, яка незаконно вивезла і незаконно утримує українських дітей. Водночас зростає і тривога за тих дітей, які виїхали за кордон, тривога стосовно 11 тисяч дітей-сиріт, дітей, які позбавлені батьківського піклування. Заклади, опікуни і прийомні сім'ї, ДБСТ, які виховують таких дітей, чи не щодня стикаються з проблемами відсутності українського законодавства і неспівставності його з країною перебування. Чи не щодня законні представники дітей звертаються до української влади з проханням про допомогу. Сотні дітей сьогодні відсторонюються від уповноважених Україною представників і фактично залишаються в іншій країні без жодного контакту з Україною. Надійної інформації немає.

Саме тому вимагаю від уряду України терміново вирішити питання про уповноваження представників України стосовно захисту прав дітей, які перебувають за межами кордонів України. Вимагаю, щоб консульські установи були приведені у відповідність із потребами українських громадян, яких сьогодні мільйони за межами. На жаль, українська система захисту прав дитини не витримала перевірки на здатність, і тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець Павло Андрійович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Ми ще раз з цієї високої трибуни хочемо підкреслити, що український народ останнім часом демонструє велику єдність і мужність.

116 днів і вісім років Збройні Сили України, тепер наша територіальна оборона, наші прикордонники і Нацгвардія з неймовірною сміливістю захищають кожне село і місто, кожну людину, кожного українця. Це заслуговує великої подяки. Вони захищають не лише територію України і нас, українців. Збройні Сили України захищають європейські цінності, ці демократичні одвічні цінності, захищають без перебільшення всю Європу.

Цих понад 116 днів і вісім років разом з нашими захисниками працюють медики, військові медики – усі медики нашої країни. Сьогодні звертаємося до них із вдячністю. Ці понад 116 днів і вісім років дуже багато працюють наші волонтери, працює кожен з вас, українців, на своєму робочому місці та виконує ту чи іншу функцію. Ті, які сплачують податки до бюджету, аби ми могли нараховувати заробітні плати нашим захисникам і захисницям, аби ми могли виплачувати пенсії нашим пенсіонерам, нашим медикам, вчителям і всім, хто сьогодні працює в нашій країні.

Сьогодні також важливий історичний момент, адже ми на шляху до отримання статусу кандидата у члени Європейського Союзу. Ми віримо, що в найближчі дні станеться це історичне рішення, до якого український народ ішов великий тернистий шлях, до якого готова вся наша країна. Віримо, що ми ще більше будемо впроваджувати євроінтеграційні процеси, приймати антикорупційне законодавство, усі необхідні речі, аби, власне, ввійти в цю родину високих гарних європейських народів. Віримо в усе це, працюємо задля перемоги разом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народна депутатка Плачкова Тетяна Михайлівна, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день, шановний пане Голово, шановні колеги! Ми живемо і працюємо в історичні часи. Ми не лише парламент воюючої країни, сьогодні ми є свідками і будівничими того, як Українська держава невпинно рухається до отримання повноправного членства в Європейському Союзі. Позитивний висновок Єврокомісії є надважливим рішенням, аби зробити черговий крок вже днями. Вірю, що саміт лідерів країн ЄС на наступному тижні дасть зелене світло отриманню Україною статусу кандидата на вступ до ЄС.

Депутатська група «Відновлення України» переконана, що наша держава має повне право бути повноправною частиною європейської спільноти. Стратегічний курс України на інтеграцію до ЄС був офіційно проголошений ще в 90-х роках минулого століття. Наше прагнення доєднатися до європейської сім'ї актуальне з початку незалежності України. Сьогодні вже євроспільнота швидкими темпами приходить до чіткої позиції щодо європейського майбутнього України.

Риторика про те, що Україна не готова на отримання навіть статусу кандидата вже точно не є актуальною, особливо ми це відчули під час візиту лідерів європейських країн. Офіційний Київ підсилить та оновить Євросоюз на якісно новому рівні. Більше того, наша держава навіть сьогодні є ближчою до стандартів ЄС, ніж окремі східноєвропейські держави на момент їх вступу.

Депутатська група «Відновлення України» очікує позитивного рішення саміту 23-24 червня, після якого розпочнеться відлік якісно нової глави нашого геополітичного життя. Так, ми знаємо, що цей статус вимагає низки вимог, але це вже вимоги, які демонструють фактичне приєднання, а не просто якусь уяву. Скільки часу Україна рухатиметься до повноправного членства в ЄС, буде залежати виключно від нас.

Депутатська група «Відновлення України» впевнена, що наша держава здатна впроваджувати швидкі зміни. У нас сьогодні є найголовніше – міцна політична воля для всеосяжної інтеграції України до Євросоюзу, і шлях від кандидата до повноцінного членства ми пройдемо впевнено. Кожен у цьому процесі відіграє свою роль – і парламент, і уряд, і Президент, і громадянське суспільство.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, від «Батьківщини» хто?

Іван Іванович Крулько.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги народні депутати! Шановні українці! Мій виступ я хотів би присвятити виключно одній темі. Сьогодні в Україні відзначається День медичного працівника. Передусім хотів би привітати всіх українських медиків з їх професійним святом – з Днем медичного працівника. Хочу подякувати їм за віддану працю від усієї команди «Батьківщини», за те, що вони рятують людські життя, за те, що вони роками, отримуючи залишки від бюджетних коштів, фактично отримуючи мізер за свою важку роботу, віддано працювали, залишаючись на своєму бойовому, медичному посту.

Сьогодні медики відіграють неймовірно важливу роль під час оборони нашої держави від російського окупанта. Багато з них на передовій. Вони щодня, ризикуючи своїм життям, лікують і повертають до життя наших оборонців, які отримали важкі поранення. Вони в тилу забезпечують якісне повернення до оборони усіх тих, хто зазнав ушкоджень і поранень. Вони не сплять ночами і цілодобово працюють. Тому, безумовно, коли ми як народні депутати говоримо про медичну галузь, то повинні подумати про єдине: а яка модель має бути найефективнішою для того, щоб медики почували себе захищеними, а послуги, які вони надають, максимально якісними для кожного пацієнта.

Команда «Батьківщини» роками виступає за те, що реформа медичної галузі має стосуватися страхової медицини. Це єдиний випробуваний у світі і в Європейському Союзі засіб, який дає можливість медичним працівникам мати належну заробітну плату, забезпечити медичні заклади обладнанням, а найголовніше, надати можливість кожному пацієнту отримати якісну і доступну медичну допомогу тоді, коли йому вона буде потрібна, бо за неї буде сплачено зі страхових платежів. Тому ми як команда «Батьківщини» вважаємо, що не треба проводити над українцями експериментів у вигляді медичних реформ, які ніде не випробувані у світі, лише на нас випробовують. Треба робити те, що вже доведено.

Ми мусимо захистити медичних працівників, ми мусимо підтримувати медичну галузь. Але найголовніше, сьогодні ми маємо надати належне медичне забезпечення кожному медику, який на передовій своїм здоров'ям і життям повертає до життя наших захисників.

Я хотів би, з дозволу Голови Верховної Ради України, оголосити хвилину мовчання за кожного українського медика, який загинув на фронті, захищаючи...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату М'ялику...
Бондар Віктор Васильович, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, війна вимагає від нас прийняття деколи дуже швидких і нестандартних рішень. Я хочу зараз звернутися до залу (сьогодні говорили з Прем'єр-міністром про це), що нам треба думати про те, як ми проходитимемо цей рік і, зокрема, опалювальний сезон.

Не здивуюся і переконаний, що агресор, який сьогодні діє в Україні, руйнує наші будинки і робитиме все для того, щоб підготуватися і взимку зруйнувати інфраструктуру, яка забезпечуватиме теплом великі міста й містечка по всій Україні. Достатньо декілька ракет для того, щоб зупинити теплопостачання того самого міста Києва, я вже не кажу про Харків та інші обласні центри. Тому нам сьогодні треба впроваджувати таку програму і готуватися до цих викликів.

Пропоную створити нормальну групу, яка, дійсно, з урядом дуже швидко, за тиждень-два, напрацює алгоритм дій і підготовку до таких випадків. Ідеться про те, що треба терміново підготуватися, закупити пересувні дизельні генератори, які забезпечуватимуть кожен квартал міста електроенергією, щоб як мінімум у будинках було тепло. Пересувні котельні, палатки, які мають бути в запасі у МНС і в кожному місті, для того щоб дати людям тепло і облаштувати місце для теплового харчування. Підготуватися до того, щоб мати в резерві повний набір запчастин для ремонту потужних і електромереж, і водопостачання, і теплопостачання та інших комунальних підприємств. Мати повністю в запасі трансформаторні підстанції, кабель, усе те, що необхідно для того, щоб аварійно, терміново відновлювати тепло-, електро-, водопостачання в кожному містечку і в містах України.

Цю підготовчу програму можемо вже запустити зараз і за місяць, два, три провести всі необхідні процедури. Наша промисловість та промисловість Європейського Союзу спроможні забезпечити нас за чотири-п'ять місяців усім необхідним обладнанням, щоб бути готовими до таких викликів. Це перше.

Друга тематика – споживання газу. Маємо можливість сьогодні провести так само потужну програму модернізації промисловості, комунальних підприємств, поміняти обладнання і на 30-40 відсотків скоротити споживання газу в Україні. Цю програму можна спланувати за півроку і ввести в експлуатацію, це як мінімум невеликі, середні міста України і промислові об'єкти. Це дасть можливість не шукати додаткових резервів газу і купувати їх, а навпаки, скоротити споживання газу і перейти на електроспоживання, електроопалення і електрозабезпечення промисловості України. Ми маємо можливість у такий спосіб оновити нашу промисловість і забезпечити її замовленнями від держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час для виступів вичерпано.

Шановні друзі, сьогодні день народження в нашої колеги народної депутатки України Вікторії Олександрівни Гриб, позафракційної. Давайте привітаємо Вікторію Олександрівну. Міцного здоров'я вам, мирного неба над головою і всіх благ (*Оплески*).

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України я пропоную провести сигнальне голосування для прогнозування результатів голосування питань порядку денного.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, запрошую вас узяти участь у сигнальному голосуванні. Нагадую, що для цього потрібно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати одночасно ці дві кнопки до появи результатів на табло.

Шановні колеги, готові голосувати? Це сигнальне голосування. Прошу народних депутатів здійснити сигнальне голосування. Прошу голосувати.

«За» – 288.

Шановні колеги, я все-таки просив, там чотири утрималися, голосуйте «за», щоб у нас була загальна картинка.

Шановні друзі, перелік питань, який сьогодні був попередньо розданий, узгоджений Погоджувальною радою, переданий вам, тому переходимо до розгляду питань порядку денного.

Першим на ваш розгляд пропонується проект Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до держав – членів Європейського Союзу та інституцій Європейського Союзу щодо підтримки надання Україні статусу країни – кандидата на вступ до ЄС».

Шановні колеги, ми повинні зараз проголосувати за включення цього питання до порядку денного. Це законопроект [№ 7471](#). Прошу проголосувати за включення до порядку денного.

За» – 301.

Рішення прийнято.

Тепер ставлю на голосування пропозицію щодо розгляду цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. До доповіді запрошується Руслан Олексійович Стефанчук, народний депутат України, Голова Верховної Ради України.

СТЕФАНЧУК Р.О., Голова Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, до вашої уваги пропонується проект Постанови Верховної Ради України № 7471. Хочу нагадати, що 28 лютого, через чотири дні після початку повномасштабного вторгнення, Україна в особі Президента України Володимира Зеленського, мене як Голови Верховної Ради і Прем'єр-міністра Дениса Шмигала подала заявку на вступ до Європейського Союзу. Європейський парламент 1 березня ухвалив цю резолюцію. Восьмого квітня Президентка Єврокомісії передала опитувальник, а вже в п'ятницю Єврокомісія ухвалила доленосний висновок щодо заяви України на вступ до Євросоюзу. 23-24 червня відбудеться засідання Європейської ради, на якому повинно бути прийняте остаточне та офіційне рішення щодо зазначеного питання.

Нещодавно ми всі повернулися з низки поїздок по країнах – членах ЄС, щоб заручитися їхньою підтримкою в наданні Україні статусу країни-кандидата. Хочу насамперед подякувати кожному з вас, хто долучився до цих поїздок, хто їздив і переконував чи особисто, чи онлайн про гідність України щодо отримання перспектив членства України. Я хочу подякувати президії Верховної Ради в особі моїх заступників, які також долучилися до активного лобювання та адвокатування цих питань.

Шановні колеги, у нас унікальний шанс, до якого Україна йшла десятиріччями. Проголосувавши за цей проект Постанови Верховної Ради України, ми з окремих бажань зробимо єдине бажання Верховної Ради України і заявимо на весь світ, що Верховна Рада України просить 23-24 червня, через чотири місяці після початку цієї ганебної війни, отримати перспективу нашого членства в Європейському Союзі та отримати статус кандидата.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Іванна Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, шановні колеги! Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу на своєму засіданні 17 червня 2022 року розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до держав – членів Європейського Союзу та інституцій Європейського Союзу щодо підтримки надання Україні статусу країни – кандидата на вступ до ЄС» (№ 7471) і вирішив рекомендувати Верховній Раді ухвалити проект цієї Постанови Верховної Ради України за основу та в цілому з пропозиціями комітету.

Приймаючи таке рішення, народні депутати члени комітету виходили з того, що ухвалення такої Постанови Верховної Ради України дасть можливість значно посилити підтримку України не лише на рівні Європейського Союзу,

а й на національному рівні держав – членів ЄС і сприяти консолідації позицій щодо надання Україні кандидатського статусу.

Очевидно, ми всі вітаємо вже рішення Європейської комісії і розраховуємо, що аналогічне рішення ухвалить і Європейська Рада. У цій постанові-зверненні ми також закликаємо країни Європейського Союзу підтримати прагнення України і надати статус країни – кандидата на вступ до ЄС. Ми пропонуємо також їм продовжити стояти пліч-о-пліч з українським народом у його боротьбі за власний суверенітет і відродження територіальної цілісності в міжнародно визнаних кордонах, продовжити надавати максимально можливу економічну і фінансову підтримку Україні, нарощувати військову допомогу як на національному рівні, так і в рамках Європейського фонду миру, продовжувати надавати гуманітарну допомогу і жорсткий санкційний тиск проти Російської Федерації і Білорусі.

Отже, ми вважаємо, що прийняття такої Постанови Верховної Ради України позитивно вплине на консолідацію міжнародно-правових зусиль щодо підтримання надання Україні статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу.

Просимо підтримати з пропозиціями комітету.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іванно Орестівно.

Шановні колеги, ми проголосували за скорочене обговорення цього питання. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Крульку Івану Івановичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Юлія Володимирівна Тимошенко, я правильно розумію?

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, дійсно, ми переживаємо історичний момент у житті України, і це всі розуміють і знають. Цей крок, який зараз робить Європейський Союз назустріч Україні, по суті, закриває нам двері в минуле раз і назавжди і відкриває прекрасну європейську перспективу, яка може дати нам можливість змінити життя України і українців назавжди.

Те, що за це рішення боролися цілі покоління українців, ви знаєте. Ви знаєте, що Україна має своє походження з європейської цивілізації. І те, що багато років нас тримали у в'язниці Радянського Союзу, – це була лише частина історії, спотворена і принижена. А реально наш дім, наше походження – це європейська цивілізація.

Хочу нагадати, що саме українці з моменту незалежності виборювали це право кожного дня. Українці – єдина нація, яка проливала кров на Майдані під час Революції Гідності для того, щоб мати можливість не втратити європейської перспективи. Усі покоління українців билися за це. Зараз ми цього досягаємо.

Хотіла б, щоб для нас це не було лише декларацією, а щоб ми звернули увагу на виступ керівника Європейської комісії Урсули фон дер Ляєн. Вона чітко сказала, що від України очікується побудова демократичного, сильного суспільства із судами, без корупції, зі свободою слова, з конкуренцією – з усім тим, про що ми завжди мріяли. Я хотіла б, щоб ми зробили все, щоб відповідати цим вимогам завжди.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Осадчуку Андрію Петровичу, фракція політичної партії «Голос».

Рудик Кіра Олександрівна. Будь ласка.

РУДИК К.О., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги, коли кількість днів війни переважала за 100, ми перестали тримати в голові точну цифру. Ми розуміємо, що це важка, виснажлива боротьба, яка рахується нашою витривалістю, наснагою і кількістю життів, які ми втрачаємо заради перемоги. Найчастіше питання від наших колег із-за кордону: чи не боїмося ми, що війна в Україні стане новою нормою, що інтерес до України згасне і ми залишимося сам на сам з ворогом? Ні, ми не боїмося.

Дійсно, підтримка України з кожного куточка світу базувалася спочатку на емоціях, на емоціях співчуття, солідарності, пориві. Ці гострі емоції, які зараз замінилися чіткими стратегією і розумінням того, у який спосіб ми разом перемогатимемо, що потрібно Україні не короткостроково, а довгостроково, що треба Україні протягом наступного року.

Рішення поставляти нам важке озброєння – не емоційне, рішення Великої Британії тренувати наших військових – не емоційне, рішення парламенту Канади конфіскувати активи Росії і передати їх Україні – не емоційне.

Раніше ми казали, що боїмося, що війна в Україні стане новою нормою для світу. Зараз нормою для світу стає довготривала систематична безперервна допомога Україні на всіх фронтах.

Нас більше не питають, чим можуть допомогти, тому що кожен з нас завжди має в кармані свого піджака список, який готовий передати будь-якому міжнародному партнеру. Тому що ми знаємо, що від роботи кожного з нас залежить те, що отримає наша країна. Тому що зараз напередодні отримання кандидатства ми, справді, працюємо, як *team Ukraine* – команда України, яка є єдиною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бакунцю Павлу Андрійовичу, депутатська група «Довіра».

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Однозначно сьогодні унікальний момент. Ми стоїмо на порозі важливого історичного рішення. Наші батьки і прабадьки боролися за те, аби Україна здобула незалежність. Вони досягнули своєї мети.

Наше покоління бореться за те, аби Україна була, власне, в родині цих демократичних цінностей, у родині європейських народів. Ми разом уже на порозі цього важливого рішення.

Ми доказали країнам Європейського Союзу, що також є носіями демократичних цінностей. Український сміливий народ доказав країнам Європейського Союзу, що ми є ще також гідним форпостом на східних рубежах Європейського Союзу.

Тому віримо, що найближчими днями Європа також покаже, що вона визнає подвиг українського народу, що також стоїть пліч-о-пліч у боротьбі українського народу за наш суверенітет, за нашу територію, за наші європейські демократичні цінності. Ми віримо, що Європа покаже і докаже, що й надалі сприятиме відбудові Української держави. Ми віримо, що в найближчі дні Україна здобуде статус кандидата в члени Європейського Союзу. Закликаю всіх вас голосувати за це звернення Верховної Ради до всіх членів ЄС, аби вони надали свої голоси за кандидатство України в родині європейських держав.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Колтуновичу Олександрю Сергійовичу, група «Платформа за життя та мир». Після цього ще Климпуш-Цинцадзе і Безгін. Будь ласка, підготуйтеся.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Наша депутатська група «Платформа за життя та мир» підтримує, безумовно, цей проект Постанови Верховної Ради України. Ми не сумніваємося, що статус кандидата – це фактично вже стала величина для нас.

Руслане Олексійовичу, у нас буде, можливо, для вас конструктивна пропозиція щодо того, щоб ми посилили нашу переговорну позицію, бо все-таки Європейський Союз – це економічний союз. У мене пропозиція, щоб Міністерство економіки, Нацбанк і профільний Інститут економіки та прогнозування подали результати дослідження, де ми покажемо макроекономічний ефект від приєднання України до ЄС не лише для України, а й для Європейського Союзу. Тоді ми доведемо, що це загальне, кумулятивне, інтеграційне об'єднання, яке буде корисним і для українського народу, і для європейських народів.

Тому з цієї точки зору саме таке дослідження було б актуальним для того, щоб посилити нашу, не лише спікера, а й позицію Президента, та інших офіційних представників України на міжнародній арені, які будуть показувати, що приєднання України до ЄС в економічній сфері – це підвищення конкурентоспроможності, подолання негативних наслідків інфляції, зростання продуктивності праці, приріст валового внутрішнього продукту і таке інше.

Тому в конкретних макроекономічних показниках ми можемо це посилити і навіть в отаких зверненнях можемо в подальшому подавати конкретні цифри для того, щоб наша позиція звучала сильною на міжнародній арені. Ми можемо запропонувати два сценарії розвитку. Перший – щодо приєднання до 27 країн Європейського Союзу, а другий – це 19 плюс одна Хорватія, це країни єврозони. Ми можемо показати два сценарії розвитку для того, який буде економічний ефект від приєднання до того чи іншого інтеграційного об'єднання і за одним, і за другим сценаріями. Тоді наша позиція лише посилиться. Це як пропозиція. А ми, безумовно, зараз підтримаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні, фракція «Європейська солідарність». Потім Безгін, і після цього переходимо до голосування. Прошу, запросіть народних депутатів на свої місця.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги, наша історія знає багато випадків, коли до української мрії було подати просто рукою, але щось не складалося: то не було єдності в суспільстві, то не було підтримки світу, а то не було достатньої міці війська. Сьогодні ситуація зовсім інша. Я впевнена, що нам випала доля перемогти. Перемогти і побачити народження нової європейської країни, яка загартована випробуваннями, і що до снаги далеко не всім націям. Тому очевидно, ми як «Європейська солідарність» підтримуємо цей проект постанови Верховної Ради України і сподіваємося, що це буде кроком до закінчення 800-літнього панування орди і продовження його проекту у вигляді Російської Федерації.

Ми сподіваємося, що Європейська рада, ухваливши рішення про кандидатський статус, відкриє нам шлях заякорити себе в майбутньому Європи і створити ту Україну, про яку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Безгіну Віталію Юрійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Що означає для України, власне, отримання статусу кандидата і в подальшому статусу члена

Європейського Союзу? Це не щось нове, це повернення насправді додому, тому що Україна завжди була європейською країною та носієм європейських цінностей.

Насправді з 2014 року, ще з початку Революції Гідності, із агресії Російської Федерації ми платимо велетенську ціну за те, щоб іти цим шляхом. Як на мене, іноді в цій залі ми трохи забуваємо про це, тому що є речі, які мають єднати, єднати нас усіх як фракцію України, а не різні політичні сили з різними уподобаннями.

Усе, що має тут лунати, – це єдність. Єдність, коли ми кажемо про Україну в Європі. Чому? Тому що в наших воїнів, які щодня гинуть на фронті, не стоїть питання, чи вони єдині, бо вони захищають державу, а не той чи інший політичний бренд.

Сподіваюся, що це голосування і наша спільна адвокація українського інтересу в Європі і європейського інтересу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я прошу зайняти всіх місця, переходимо до прийняття рішення.

Шановні друзі, справді, це історичне голосування, яке підсилює насамперед спільну позицію парламенту щодо надання Україні статусу країни-кандидата. Тому що ми всі разом, поодиноці, групами і групами дружби багато зробили, а тепер повинні ухвалити рішення парламенту перед прийняттям рішення Європейською радою. Тому, шановні колеги, прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до держав – членів Європейського Союзу та інституцій Європейського Союзу щодо підтримки надання Україні статусу країни – кандидата на вступ до ЄС» ([№ 7471](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 315.

Рішення прийнято.

Вітаю, шановні колеги, і з нетерпінням очікуємо рішення 23-24 червня, щоб ми могли вже з повною відповідальністю поставити в цьому кутку прапор Європейського Союзу і крокувати до повноцінного членства.

Шановні колеги, далі в нас ціла низка ратифікацій та законопроектів. Ми домовилися, один – з обговоренням, а велику кількість проектів постанов,

ратифікацій, денонсацій та інших ми голосуємо без обговорення. Тому прошу народних депутатів не розходитися.

Починаємо із проекту Закону України «Про припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Російської Федерації про науково-технічне співробітництво» ([№ 0149](#)).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, тоді давайте одразу: два – за, два – проти, так, як ми домовлялися, і далі голосуємо всі питання.

Шановні колеги, прошу записатися: два – за, два – проти щодо обговорення всієї низки питань, які далі розглядатимемо без обговорення. Будь ласка.

Степан Іванович Кубів, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу надати слово Ірині Геращенко.

Дякую.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Наша політична команда зробила все для того, щоб Україна відмовилася від так званої політики багатовекторності й рухалася виключно в напрямок ЄС і НАТО. Очевидно, що сьогодні Україна потребує повної денонсації всіх угод з країною-агресором і штучним цим утворенням СНД. Але дуже важливо не лише ввести візовий режим з країною-агресором Російською Федерацією, а відмовитися від ідеології Росії в Україні.

Що таке Росія? Це тотальна несвобода, відсутність парламенту, відсутність свободи слова. Давайте подивимося сьогодні на Україну, яка показує приклад мужності, гідності й того, що таке бути нацією всьому світу. Але в той час, коли наша армія так героїчно захищає державу, ми маємо робити все для того, щоб в Україні був сильний парламент і незалежні медіа.

Скажіть, будь ласка, чи це нормально, коли сьогодні в порядку денному стоять важливі законопроекти на підтримку української книги, української мови, а ми з нашого скудного бюджету виділяємо 1 мільярд на так званий телеканал «Греedom», який чомусь з Варшави віщає російською мовою? Для кого?

Скажіть, будь ласка, чи це нормально, коли сьогодні рішення якогось корисного ідіота у владі може заблокувати нашу європейську інтеграцію через

несвободу, політичну цензуру і виключення трьох телеканалів? Насправді саме так починалася путінська Росія.

Тому давайте ми з вами денонсуємо не лише всі угоди з країною-агресором, а в наших мізках денонсуємо ідеологію Росії з її тотальною несвободою, неповагою до парламенту, політичною цензурою і закриттям рота медіа. Оце сьогодні буде наша найбільша повага і побудова демократичної України. Очевидно, що це має бути нашою з вами спільною ідеологією. Давайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос». Будь ласка.

Наталія Піпа. Будь ласка.

ППА Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Добрий день! Сьогоднішній проект постанови Верховної Ради України – це той мінімум, що ми можемо зробити і мали зробити давно, коли маємо дуже схоже звернення, яке зараз проходить комітет, щоб інші держави також денонсували співпрацю з Росією в науковій і науково-технічній сфері. Бо з країною, яка вбиває людей і вважає це нормою, гвалтує дітей і вважає це нормою – 86 відсотків населення, не можна говорити ані про науку, ані про науково-технічний прогрес, це країна, яка залишилася в ХІХ столітті. Тому ми це повинні зробити і закликаємо всі країни Європейського Союзу, які вважають себе цивілізованими, припинити будь-яку співпрацю в науковій сфері з Росією, допоки вона сама не визнає себе країною-агресором і не капітулює.

Тому зараз це необхідний крок, який, я впевнена, кожен з нас готовий зробити. Ми маємо закликати світ, щоб із убивцею і катівником, з країною, яка чинить геноцид у сусідній країні і готова зробити, за словами її очільника, всьому світу «можем повторить», ніколи не було знову.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Цимбалюку Михайлу Михайловичу, фракція політичної партії «Батьківщина».

Іван Іванович. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Зараз у порядку денному засідання Верховної Ради буде цілий ряд проектів законів, які передбачають денонсацію ряду договорів у рамках так званої СНД із Російською Федерацією.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме за кожний із цих законопроектів. Бо ми вважаємо, що така організація, як Співдружність Незалежних Держав, – це була мертвонароджена організація з першої секунди її утворення. Це організація, яка мала на собі замінити Советський Союз – тюрму народів, це організація, яка мала на меті і далі забезпечувати домінування Росії над постсоветським простором.

Тому наша позиція має бути однозначною: жодної участі в жодному договорі Співдружності Незалежних Держав Української держави не має бути. Наш шлях – це Європейський Союз, наш шлях – це інтеграція до НАТО. Але не СНД і будь-які інші союзи, які створює агресор Російська Федерація. Те саме стосується і договорів безпосередньо з Російською Федерацією.

Якщо держава порушила великий договір про дружбу і співробітництво і про визнання кордонів, нахабно розпочавши у XXI столітті війну проти України всіма видами озброєння, що вона має, і погрожуючи при цьому ще і ядерною зброєю, які можуть бути інші договори про будь-яке співробітництво? Я не знаю, коли це повернеться і коли з Росією будуть нормальні відносини. Але на цьому етапі жодних відносин не повинно бути з країною-агресором, і всі договори парламент мусить дератифікувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ніхто більше не бажає виступити? Я прошу підготуватися до голосування.

Ще Арешонков Володимир Юрійович, і після цього переходимо до голосування.

Володимир Юрійович Арешонков. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Депутатська група «Довіра», беззаперечно, підтримує ті думки, які були висловлені нашими попередніми промовцями.

Дійсно, усе має на певному історичному етапі робитися відповідно до реалій. Сьогодні Російська Федерація як держава-агресор робить все для того, щоб знищити ті інституції, ті напрацювання, що були в багатьох напрямках і в багатьох галузях, зокрема в галузі освіти і науки. Цілком зрозуміло, що ті спільні напрацювання, що були між Національною академією наук нашої держави і російськими академіями, станом на сьогодні обов'язково потребують перегляду. Ми підтримуємо позицію щодо того, що потрібно розірвати ці договори і прагнути, щоб до України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще мене попросили. Народний депутат Лукашев.

Шановні колеги, після цього переходимо до голосування. Прошу зайняти свої місця.

Будь ласка, Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, дійсно, не може бути двох думок щодо цього голосування, оскільки аж ніяке співробітництво і відносини з Росією після 24 лютого цього року неможливі, після Бучі й Маріуполя не може бути взагалі жодних контактів. Тим паче що, за висновками Національної академії наук України і галузевих академій, цього співробітництва фактично не було. Тому ми в такий спосіб синхронізуємо фактичну та юридичну площину одного й того самого явища.

Ну, і два слова щодо СНД. Україна є державою-засновником, але так і не набула статусу члена, оскільки не ратифікувала статут. Тому в такому разі ми, дійсно, повинні підтримати всі ці голосування, і це буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої місця, ми переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону України «Про призупинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Російської Федерації про науково-технічне співробітництво» ([№ 0149](#)) за основу та в цілому.

Шановні колеги, готові голосувати? (*Шум у залі*).

Проект Закону України про припинення дії... Ні-ні, я сказав «припинення». Ви що, яке «призупинення»? Кінцеве припинення.

Тоді ще раз зачитаю. Проект Закону України «Про припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Російської Федерації про науково-технічне співробітництво» ([№ 0149](#)) за основу та в цілому.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовлялися решту проектів постанов міжнародного характеру і деякі законопроекти розглядати без обговорення. Тому я одразу ставитиму на голосування рішення, яке пропонується.

Шановні колеги, проект Закону України «Про ратифікацію Угоди № 1 у формі обміну листами між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії про внесення змін до Угоди про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії» ([№ 0155](#)).

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону України «Про ратифікацію Угоди № 1 у формі обміну листами між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії про внесення змін до Угоди про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між

Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії» (№ 0155) за основу та в цілому.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 301.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону України «Про вихід з Угоди щодо співробітництва у розвитку та використанні систем стільникового рухомого зв'язку» ([№ 0093](#)).

Ми також домовилися проголосувати це питання за основу та в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про вихід з Угоди щодо співробітництва у розвитку та використанні систем стільникового рухомого зв'язку» (№ 0093) за основу та в цілому.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону України «Про вихід з Угоди про створення Міждержавного резерву біопрепаратів та інших засобів захисту тварин у державах – учасницях Співдружності Незалежних Держав» ([№ 0103](#)). Шановні колеги, ми також домовилися прийняти його за основу та в цілому.

Тому ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону України «Про вихід з Угоди про створення Міждержавного резерву біопрепаратів і інших засобів захисту тварин у державах – учасницях Співдружності Незалежних Держав» (№ 0103) за основу та в цілому.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Шановні колеги, наступний проект Закону України «Про вихід з Протоколу про внесення поправок до Угоди про Міжурядовий фельд'єгерський зв'язок» ([№ 0141](#)). Ми також з колегами домовилися прийняти його за основу та в цілому без обговорення.

Тому ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про вихід з Протоколу про внесення поправок до Угоди про Міжурядовий фельд'єгерський зв'язок» (№ 0141) за основу та в цілому.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступний проект Закону України «Про вихід з Угоди про підтримку і розвиток малого підприємництва в державах – учасницях СНД» ([№ 0147](#)). Ми також домовилися прийняти його за основу та в цілому без обговорення.

Тому ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про вихід з Угоди про підтримку і розвиток малого підприємництва в державах – учасницях СНД» (№ 0147) за основу та в цілому.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 307.

Рішення прийнято.

Далі в порядку денному – проект Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до урядів та парламентів іноземних держав щодо припинення дії договорів із країною-агресором Російською Федерацією про уникнення подвійного оподаткування» ([№ 7430](#)). Ми з колегами також домовилися, що його сьогодні включаємо до порядку денного та приймаємо в цілому без обговорення.

Тому ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного сесії проект постанови Верховної Ради України № 7430. Прошу народних депутатів голосувати. Спочатку включаємо до порядку денного сесії.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до урядів та парламентів іноземних держав щодо припинення дії договорів із країною-агресором Російською Федерацією про уникнення подвійного оподаткування» (№ 7430) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Ідемо далі. Наступний проект Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Комітету ООН з прав людини, Комітету ООН з прав дитини, Міжнародного суду ООН у Гаазі, Верховного комісара ООН у справах біженців про порушення Російською Федерацією міжнародних договорів та конвенцій та про неприпустимість передання дітей – громадян України, викрадених та примусово вивезених до держави-агресора, інших країн або в межах окупованих територій України, в сім’ї російських громадян» ([№ 7450](#)). Ми також домовлялися без обговорення – включаємо до порядку денного і приймаємо в цілому.

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного сесії проект постанови Верховної Ради України № 7450. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 312.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Комітету ООН з прав людини, Комітету ООН з прав дитини, Міжнародного суду ООН у Гаазі, Верховного комісара ООН у справах біженців про порушення Російською Федерацією міжнародних договорів та конвенцій та про неприпустимість передання дітей – громадян України, викрадених та примусово вивезених до держави-агресора, інших країн або в межах окупованих територій України, в сім’ї російських громадян» (№ 7450) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні народні депутати, голосуємо за прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Наступне питання ми також домовлялися розглядати без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» ([№ 7417](#)). Ми голосуємо щодо включення до порядку денного і прийняття за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету.

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного сесії проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» (№ 7417). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 310.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону «Про Український культурний фонд» (№ 7417) за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 313.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступне питання ми також домовилися розглядати без обговорення. Це проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування військовим збором грошового забезпечення військовослужбовців та інших осіб, які беруть безпосередню участь в бойових діях в умовах воєнного стану» ([№ 7432](#)). Включаємо до порядку денного і голосуємо за основу та в цілому.

Тому ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного законопроект № 7432. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 312.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування військовим збором грошового забезпечення військовослужбовців та інших осіб, які беруть безпосередню участь в бойових діях в умовах воєнного стану» ([№ 7432](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 314.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Шановні колеги, наступне питання ми також домовлялися голосувати без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення обмежень на ввезення та розповсюдження видавничої продукції, що стосується держави-агресора, Республіки Білорусь, тимчасово окупованої території України» ([№ 7459](#)).

Ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного сесії законопроект № 7459. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 310.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення обмежень на

ввезення та розповсюдження видавничої продукції, що стосується держави-агресора, Республіки Білорусь, тимчасово окупованої території України» (№ 7459) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Шановні колеги, далі в нас у порядку денному законопроекти [№ 7273](#), [№ 7273-1](#), [№ 7273-д](#). Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо частки пісень державною мовою в музичних радіопрограмах і радіопередачах та заборони відтворення музичної продукції походження держави-агресора» (№ 7273) та проекти законів «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки національного музичного продукту та обмеження публічного використання музичного продукту держави-агресора» (№ 7273-1, № 7273-д). Ми також домовилися без обговорення.

Тому я ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного сесії зазначені законопроекти № 7273, № 7273-1, № 7372-д. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 310.

Рішення прийнято.

Тепер, враховуючи рішення комітету, я ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки національного музичного продукту та обмеження публічного використання музичного продукту держави-агресора» (№ 7372-д) за основу та в цілому. Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Покажіть, будь ласка, по фракціях та групах.

Шановні колеги, ідемо далі. Наступний законопроект ми також домовилися без обговорення. Це проект Закону України «Про внесення зміни до розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та інших законів України щодо вдосконалення системи функціонування та оскарження публічних закупівель» щодо процедури розгляду скарг» ([№ 7328](#)).

Ставлю на голосування пропозицію включити це питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовилися без обговорення за основу та в цілому. Тому ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення зміни до розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та інших законів України щодо вдосконалення системи функціонування та оскарження публічних закупівель» щодо процедури розгляду скарг» (№ 7328) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Шановні колеги, далі в нас законопроекти другого читання, але ми домовилися, що вони будуть голосуватися без ставлення поправок. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» щодо окремих аспектів підготовки кваліфікованих робітників в умовах воєнного стану та відновлення економіки» ([№ 7293](#)). Є пропозиція прийняти в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» щодо окремих аспектів підготовки кваліфікованих робітників в умовах воєнного стану та відновлення економіки» (№ 7293) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Шановні колеги, наступний законопроект ми також домовилися без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження» ([№ 6287](#)). Була пропозиція прийняти у другому читанні та в цілому.

Тому ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження» (№ 6287) у другому читанні

та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 314.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Ще одне питання, яке ми домовлялися без обговорення, це друге читання. Це проект Закону «Про внесення змін до статті 52 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо вдосконалення порядку виплати пенсій» ([№ 7337](#)). Ми говорили, що ніхто не наполягатиме. Я можу ставити його.

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до статті 52 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо вдосконалення порядку виплати пенсій» ([№ 7337](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Ще раз. Приймаємо у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 314.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступний законопроект [№ 7325](#). Сказали також, що є потенціал прийняти в цілому. Ніхто не буде, так?

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» ([№ 7325](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Приймаємо у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 313.

Рішення прийнято.

Дякую.

Олександр Сергійович. Будь ласка.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у нас є два питання і одне голосування.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Стратегічне партнерство Україна – США». Співголовами цього об'єднання обрано народних депутатів України Тарасенка Тараса Петровича, Шараськіна Андрія Андрійовича і М'ялика Віктора Ничипоровича.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України також створено у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «За вільний Кавказ». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Гончаренка Олексія Олексійовича. Вітаємо колег.

Отже, ми проголосували багато законопроектів у цілому, тому пропоную доручити Голові Верховної Ради невідкладно підписати сьогодні прийняті в цілому Верховною Радою законопроекти та спрямувати їх на підпис Президенту України.

Ставлю на голосування. Будь ласка, прошу голосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Дякую.

Руслан Олексійович. Будь ласка.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, далі в нас два питання, це перше читання. Тут ми домовилися з обговоренням, і на сьогодні все. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей встановлення юридичних фактів в умовах воєнного чи надзвичайного стану» ([№ 7310](#)).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного сесії законопроект № 7310. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, з доповіддю чи одразу два – за, два – проти, як домовлялися? З доповіддю?

Добре. Тоді я запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань правової політики Бабія Романа В'ячеславовича. Я так розумію, що ви і від авторів, і від комітету, так? Будь ласка, до 4 хвилин, а там уже у скільки вкладетеся. Будь ласка.

БАБІЙ Р.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! До вашої уваги пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей встановлення юридичних фактів в умовах воєнного чи надзвичайного стану» (№ 7310).

Про що цей законопроект? Нагадаю, що в нас діє особливий порядок провадження у справах про встановлення факту народження і смерті на тимчасово окупованій території, який полегшує для громадян-заявників доступ до правосуддя та отримання судового рішення, яке їм потрібне і важливе в цій категорії справ. Полегшення полягає в тому, що можна звернутися до будь-якого суду. Допускається негайне виконання і рішення направляється судом до органу держреєстрації актів цивільного стану. Пропонується цей особливий порядок поширити в нинішніх умовах на території, на яких діє воєнний чи надзвичайний стан, тобто спростити доступ громадянам, зокрема тим, які є внутрішньо переміщеними, до вирішення цих справ і отримання необхідного їм судового рішення та полегшення його виконання.

Чому це важливо в нинішніх умовах, думаю, переконувати вас не треба. Беззаперечними є жахливі та трагічні випадки розстрілів окупантами цивільного населення, катувань, які спричинили смерть, виявлення масових поховань. Докази цих нелюдських дій досі вже протягом кількох місяців після деокупації, наприклад, Київської області, ще виявляються. Є інформація про знищення окупантами з РФ тіл убитих мирних жителів для покриття своїх злочинів.

За таких обставин очевидно, що заінтересованим особам, які є в більшості випадків внутрішньо переміщеними і вимушено змінили своє місце проживання, необхідно спростити доступ до вирішення таких справ. Бо від отримання таких рішень залежить подальший статус цих осіб і можливість отримання ними допомоги.

Під час розгляду комітетом було висловлено деякі зауваження щодо того, що такий спрощений порядок доцільніше запровадити не на всіх без виключення територіях, де введений воєнний стан, а лише на територіях, в областях,

де тривають бойові дії, у прифронтових областях. Тому до другого читання в цій частині законопроект буде доопрацьований.

За результатами розгляду Комітет з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей встановлення юридичних фактів в умовах воєнного чи надзвичайного стану» (№ 7310 від 21 квітня 2022 року) і прийняти його в першому читанні за основу з урахуванням пропозицій комітету, скоротивши строк подання поправок і пропозицій.

У мене все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе В'ячеславовичу.

Шановні колеги, ви заслухали суть законопроекту й обґрунтування комітету. Прошу записатися на обговорення: два – за, два – проти. Після цього перейдемо до прийняття рішення. Будь ласка.

Слово надається народній депутатці України Федині Софії Романівні, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово моєму колезі Ростиславу Павленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ростиславе Павленко.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, механізм став чи не єдиним способом для людей швидко вирішити питання, які необхідні, особливо в умовах, коли йдеться про підтвердження фактів народження дитини, підтвердження смерті на окупованих територіях, він себе виправдав. Відтак цілком логічною є ініціатива щодо поширення цього механізму.

Але звертаю вашу увагу, що, як завжди, диявол в деталях, і треба буде дуже серйозно доопрацювати цей законопроект до другого читання, особливо в контексті того, що назва набагато ширша, ніж ті питання, які вирішує законопроект. Багато питань до визначення територій, тому що режими дуже різні. І щоб не було перевантаження судової системи з поширенням на всю територію України, треба все-таки дуже чітко розмежувати, по-перше, питання щодо тимчасово окупованих територій, по-друге, питання щодо територій, які були звільнені з-під окупації, і решта території України, яка в нормальному режимі, і відтак ці питання можуть вирішуватися в поточному порядку.

Третє, це питання щодо застосування судового збору. Треба також дуже чітко визначити, яким категоріям громадян належить запропоноване полегшення.

Тому закликаємо доопрацювати цей законопроект до другого читання.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Фракція «Батьківщина». Шановний пане головуєчий! Шановні народні депутати! Взагалі проблема, яка порушена в цьому законопроекті, є надзвичайно важлива і чутлива. Команда фракції «Батьківщина» голосуватиме за цей законопроект у першому читанні, а до другого подавати поправки, щоб він став збалансованішим.

Насправді, нині є проблема, яка стосується спрощення реєстрації або засвідчення факту смерті. Єдине – в законопроекті не передбачено дії його на окремих територіях нашої держави, а він буде чинним під час воєнного стану на всій території України. На нашу думку, це некоректно.

Друге – коли ми кажемо, що громадянин або уповноважена особа має право звернутися на будь-якій території до будь-якого суду з вимогою встановити факт смерті, це також є порушенням як мінімум трьох чинних законів, зокрема Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Потрібно вносити і зміни до цих законів.

Третє – коли ми кажемо щодо зняття мита після подачі заяв, то варто також вносити зміни до чинного законодавства. Через те ми вважаємо, що голосуємо в першому читанні «за», до другого – вносимо поправки, щоб найближчим часом ухвалити його в другому читанні та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Юрійович Арешонков, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, після цього переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово! Шановні колеги! Справді, законопроект є важливим, тому що врегулює окремі питання, які пов'язані із зібранням фактів, доказів у процесі судового розслідування і доведення в судах. Дійсно, спрощується порядок встановлення фактів народження або смерті особи в межах території, на якій діє воєнний чи надзвичайний стан.

Водночас ми звертаємо увагу на те, що потрібно до другого читання конкретизувати окремі питання, скажімо, що стосуються переліку інших представників і заінтересованих осіб, що подано в цьому законопроекті. Без цього вказаний припис не відповідає принципу юридичної визначеності, що може призвести до його довільного трактування в правозастосовній діяльності.

Безперечно, питання, які пов'язані зі сплатою судового збору і звільненням від цього процесу заявників. У принципі норма підходить, але потрібно чіткіше визначити вичерпну категорію справ, що можуть бути звільнені від сплати судового збору.

В усьому іншому депутатська група «Довіра» вважає, що законопроект заслуговує на увагу. Ми будемо за нього голосувати в першому читанні, і до другого читання потрібно врегулювати ці моменти, на яких я наголошував.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили розгляд цього питання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, прошу зайняти місця. Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей встановлення юридичних фактів в умовах воєнного чи надзвичайного стану» ([№ 7310](#)) за основу з урахуванням пропозицій комітету.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, також ставлю на голосування ще одну пропозицію: скоротити наполовину строки подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання щодо проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей встановлення юридичних фактів в умовах воєнного чи надзвичайного стану» ([№ 7310](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, йдемо далі. Наступний і завершальний на сьогодні проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення вимог цивільного захисту під час планування та забудови територій» ([№ 7398](#)).

Ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного сесії законопроект № 7398. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, з доповіддю чи одразу два – за, два – проти? Давайте відразу два – за, два – проти.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Народний депутат В'ятрович Володимир Михайлович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Софії Романівні Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Шановні колеги, фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме законопроект № 7398 щодо цивільного захисту під час планування та забудови територій. Проте мені хотілося б наголосити на кількох моментах.

Перший момент. Це треба було приймати тоді, коли в нас реально постала загроза повномасштабної московської агресії. А це означає, що це треба було робити ще наприкінці минулого року, коли наші закордонні партнери чотири місяці поспіль, день у день попереджали про небезпеку, але комусь радше хотілося не вірити в те, що буде вторгнення, і не зробити жодного кроку, щоб підготуватися до забезпечення безпеки для нашого цивільного населення, я вже мовчу про додаткові оборонні споруди, зокрема на півночі й на півдні для військовослужбовців.

Але другий момент, який у цьому контексті є дещо небезпечний і потребує нашої критичної уваги, це те, що Міністерство освіти і науки прогнозує, що з 1 вересня буде офлайн-навчання для наших школярів і водночас видає статистику, що заледве 8 відсотків шкіл забезпечені бомбосховищами. Мені дуже хотілося б, щоб ми також поставили це питання на прискіпливий контроль, тому що безпека школярів є передовсім, і не можна ризикувати їхнім життям задля виконання якихось наказів.

Наступний важливий момент, на якому хотілося б наголосити, це те, що потрібен не лише закон, а й нові державні будівельні норми. Держава також має забезпечувати повний контроль за будівництвом бомбосховищ і також вкладатися в їхнє будівництво. Водночас бомбосховищам потрібен господар, бо без належного догляду вони перетворюються на приміщення, які абсолютно неможливі до застосування.

Тому давайте будемо підходити до цього питання з усіх можливих аспектів для найбільшої ефективності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Юрчишину Ярославу Романовичу, фракція «Голос».

Совсун Інна Романівна. Будь ласка.

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги, безперечно, ми підтримуватимемо цей законопроект, адже питання безпеки дітей у школах, питання безпеки студентів в університетах є критично нагальними, і необхідно їх було вирішувати завчасно, але зараз хоча б у цей канікулярний період про це говорити.

Проте разом з тим я хочу звернути увагу, що нам зараз треба дбати не лише про безпеку, а й про те, щоб наші діти, наша молодь поверталися в Україну. І цього не можна буде досягнути, якщо далі прийматимуться абсолютно ідіотські рішення, які не сприяють поверненню українських студентів. Я вам назву кілька рішень, які за недавній час прийняло Міністерство освіти і науки.

Перше – скасувати вимоги про те, щоб наші науковці публікувалися в адекватних наукових журналах. Це що, комусь зараз, у воєнний час, так припекло позахищати дисертації? Немає інших пріоритетів, лише це рішення треба було зараз приймати? Цілком ганебне рішення, яке для українських студентів, для молоді говорить про єдине: не повертайтеся сюди, вас тут будуть вчити ті, які не спроможні нормально підготувати наукової публікації.

Друге рішення, яке було прийнято, абсолютно шкідливе для того, аби ми отримували висококваліфіковану медичну допомогу: скасувати вимоги до вступу на медицину. Скажіть, будь ласка, яким чином ми можемо очікувати, що такий студент, який набрав 100 балів (а щоб ви зрозуміли, щоб отримати 100 балів на вступному іспиті, треба закреслити один варіант відповіді – варіант «б» закреслюєш і ти отримуєш достатньо балів для того, аби вступити навчатися на медицину), зможе потім навчатися й отримувати кваліфікацію та лікувати наших з вами дітей? Ні, не зможе. Знаєте, що внаслідок цього ми отримаємо? А те, що молодь, яка хоче насправді вчитися на медицину, побачивши це все, скаже ні, ми залишимося у Європі, де нам пропонують адекватну освіту і де ми зможемо, справді, отримати кваліфікацію.

Ось такими рішеннями ми нашу молодь ніколи не повернемо в Україну, і це треба зараз терміново переглядати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу запросити народних депутатів, переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення вимог цивільного захисту під час планування та забудови територій» ([№ 7398](#)) у першому читанні за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень під час підготовки до другого читання згідно з частиною першою статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування ще одну пропозицію: скоротити наполовину строки подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання щодо проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення вимог цивільного захисту під час планування та забудови територій» ([№ 7398](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено.

Ми не закриваємо нашого пленарного засідання. Віримо у Збройні Сили України. З нами правда, з нами Бог! Разом до перемоги! Слава Україні!